

zikom, prezentacijama i stripom, sve djelo i ideja naših učenika. Zidove smo ukrasili plakatima, koji pokazuju djelić onoga što nam je grčki svijet ostavio u nasljeđe. Ležernom šetnjom dolazimo do kazališta, naše svečane dvorane, u kojoj je bio predviđen središnji dio ove večeri. Kazalište je bilo u antičkoj Grčkoj važan dio života svakog čovjeka, a Grci su bili izvanredni umjetnici na tom polju. Naša je antička dramska skupina pripremila za ovu priliku Menandrovog Mrzovoljnika u režiji profesorice Pustišek. Pripremanje ovakve predstave uvijek je i zabavno i naporno u isto vrijeme, jer okupljanje glumaca, rekvizita, kulisa i svega što uz to ide zahtijeva silno vrijeme i trud. Osjećaj nakon obavljena posla zato je sladi, a aplauz i osmjeh prijateljski naklonjene publike uvijek najdraži.

Mada je naslovljena kao „grčka večer” ova je večer bila i „otvoreni dan” NKG-a, pa je prije grčke komedije bila i dodjela nagrade „Ivan Merz” i nastup našeg komornog muškog zbora. Ideja za natječaj i nagradu „Ivan Merz” potekla je iz naše škole u kojoj je Blaženi Ivan Merz radio kao profesor, a nagrada se dodjeljuje već treću godinu za najbolji literarni rad na neku duhovnu temu. U natječaju sudjeluju učenici mnogih katoličkih škola iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Ove je godine, po prvi put, prvu nagradu od 1000 kn osvojila Martina Besek učenica trećeg razreda naše škole na temu „Ja želim svjedočiti Istinu”. Drugu nagradu osvojio je Ivan Mužić iz Nadbiskupijske klasične gimnazije „don Frane Bulić” iz Splita, a treću Katarina Novak iz Pazinskog kolegija – klasične gimnazije iz Pazina. Komorni muški zbor NKG-a ove je godine na Državnoj smotri zborova osvojio zlatnu medalju pod vodstvom prof. Paulinić Šarić, pa im je ovo bila prilika da to proslave sa svim uzvanicima i gostima.

Kako i priliči Grcima, „kod Dioniza” je nakon svih napora čekala «grčka» zakuska. Nudili su se razni specijaliteti mediteranskog svijeta od prženih ribica i rižota do vina s grčke kolonije Korčule. Na kraju večeri mogao se posjetiti i „Olimp”, tj. naša astronomska učionica i pogledati zvijezde s naše zvjezdarnice u društvu Zeusa (čitaj prof. Botica), Aresa (čitaj prof. Pušić) te njihova glasnika Hermesa (čitaj prof. Boroje), moglo se vratiti u 21. stoljeće u svijet računala, medija i znanosti čije su temelje postavili upravo Grci.

Kako su živjeli Grci? Što su jeli i pili te kako su se zabavljali? Teško je zamisliti danas život antičkog svijeta, no mi smo na tragu izvora koje poznamo pokušali približiti našim posjetiteljima barem djelić tog duha i kroz to pokazati kreativnost naših učenika i duh naše škole.

Jasna Vučić

2050. OBLJETNICA CEZAROVE SMRTI

Idibus Martiis godine 44. prije nove ere, izboden bodežima atentatora, pod nogama Pompejeva kipa okončao je život Gaj Julije Cezar, jedan od najznačajnijih Rimljana tijekom milenijske povijesti rimske države koja je svoj povjesni hod počela s blatnjavih brežuljaka na okuci Tibera da bi tijekom stoljeća svojom vojnom silom doprla do rubova ekumene.

Cezarov je život poznat govoto svakom: već klincima najmlađe dobi on je lik jednog od planetarno popularnih stripova, onoga o galskom junaku Asteriksu, a školarci o njemu uče na satovima povijesti... Onima s duljim sjećanjem Cezar se smiješio s etikete istoimenog Badelova vinjaka, a u sve je domove ušao preko televizijskih sapunica o njegovom interludiju s Kleopatrom.

Fascinacija Cezarom ne prestaje još od njegova obračuna s gusarima (kojima je prijetio premda je bio u njihovim rukama) koji je tu mladicu julijevske loze – a ona se pak povezivala s bogovima i Enejom, pa prema tome i s osnivanjem Rima – vinulo u svijet javne politike. Nasljednik Marijeva položaja među popularima vješto je gradio svoju političku karijeru izmičući iz neugodnih situacija koje su ga mogle stajati glave (Katilinina urota, Rubikon, Aleksandrijska epizoda s Kleopatrom). Svojim vojničkim genijem, svojim književnim talentom, a nadasve svojom vizijom Rima – koju će ostvariti njegov šegrt, Oktavijan – ostao je za sva vremena orijentacijskom točkom jedne sjajne civilizacije bez koje današnje uopće ne bi bilo.

Pa i njegova smrt kao da je ispuzala iz stihova herojske epike. Gotovo je nezamislivo da takav čovjek umre u vlastitu krevetu kao nemoćni starac, pa se čini da se sudbina umiješala i priredila mu, možda preranu, ali ipak majestetičnu smrt. I oni bezbrojni udarci mržnje i one tobožnje posljednje riječi uokvirili su definitivno jedan neobičan životni put i jedno monumentalno djelo tih kobnih Martovskih ida, godine 44. prije nove ere.

2050. godina kasnije, *Idibus Martiis* godine 2006. na Cezarovu je smrt prisutni *populus* podsjetila antička grupa Privatne klasične gimnazije u Zagrebu programom prisjećanja na taj kobni dan.

Pod stručnim vodstvom profesora klasičnih jezika, Ive Bidjin, Tončija Maleša i Jasne Vučić tridesetak se učenika dva mjeseca pripremalo za Martovske ide. Svetonijev i Plutarhov životopis Gaja Julija Cezara i Apijanovi *Rimski građanski ratovi* postali su učeničkom svakodnevicom kako bi se što bolje upoznalo s Cezarom i njegovim djelima, kako u privatnom tako i u društvenom i političkom

životu. S obzirom da su svoje spoznaje o Cezaru članovi antičke grupe željeli podijeliti i prenijeti i ostalim učenicima i profesorima, ali i svima zainteresiranima, odlučili su ukratko prikazati posljednji dan Cezarova života.

Za početak je trebalo odrediti koja bi tri ključna trenutka posljednjeg dana Cezarova života mogla što bolje prikazati cjelokupan lik tog slavnog političara i vojskovođe. Odlučeno je da to bude jutro u spavaćoj sobi sa ženom Kalpurnijom i robovima, koji je trebao pokazati kako je Cezar bio ležeran, duhovit, pedantan i veliki zavodnik u svom privatnom životu, zatim jedan prizor s prijateljem Brutom na rimskoj ulici, koji ga je trebao prikazati kao političara koji je bez nervoze obavljao svoje poslove i prezirao loša znamenja, te napokon trenutak u senatu, ispod Pompejevog kipa, koji je trebao prikazati izdaju najvjernijih Cezarovih prijatelja i kolega, te naposljetku njegovu dramatičnu smrt. U glavnim ulogama pojavili su se Marko Kaić kao Cezar, Vedran Dolenčić kao Brut, Marija Benedikta Čičak kao Kalpurnija, Tamara Pučar kao proročica, Luka Kostić kao glasnika, te Domagoj Gajski i Teo Širola kao senatori koji prvi zadaju Cezaru smrtonosan udarac, Ida Maržić, Petra Gospodnetić i Lana Jerolimov kao robinje, te Anja Kostrenčić i Nives Ambruš kao preostali senatori. Svakako treba spomenuti i Ljubu Ladu Marinović koja je u ulozi kućnoga lara vješto vodila sve gledatelje kroz cijelu priču i objašnjavala neke prizore i situacije. U kratkim predasima između prizora Tin Fabijanić, Dominik Musulin, Domagoj Gajski i Teo Širola čitali su kratke ulomke iz Svetonija, Plutarha i Apijana koje su prevodili prethodnih mjeseci. Kompletan tekst ove kratke prezentacije osmislio je Luka Kostić, te je na vrlo duhovit način uspio ukomponirati mnoštvo detalja kako bi se što vjernije prikazao svaki pojedini lik, a osobito Cezarov. Naposljetku je značajno spomenuti znamenit Antonijev govor u senatu Williama Shakespeara kojeg je nad mrtvim Cezarovim tijelom izveo Ivan Magud.

Bilo je zamišljeno da cijeli program bude izveden u različitim prostorijama i hodniku škole koji je trebao predstavljati rimsku ulicu, te da gledatelji na neki način sudjeluju u događajima i da ih prate ulicom do zgrade senata. Za potrebe toga veliki trud su uložili učenici Dina i Ana Salapić, Lea Ralić, Marta Anić Kaliger, Franka Pelko, Mirko Vučić i Jan Iveta, koji su izradili scenografiju, koja se još i danas može vidjeti u prostorima Privatne klasične gimnazije u Zagrebu. Zidove školskog hodnika vješto su oslikali rimskim kućama, fontanama i forumima kako bismo šecući hodnikom imali dojam da šecemos pravom *Via Sacra*. Osim toga zidove su ukrasili mnoštvom detalja. Budući da je Pompejev kip možda jedina čvrsta točka što se tiče same lokacije Cezarova ubojstva, kako bi se dao značaj tom kipu izrađeno je zlatno postolje, a kip je vjerno dočarao Boris Malek, jedan od učenika.

Osim samog Cezarova lika i djela, antička je grupa morala proučiti i odjeću koju su nosili rimski građani i senatori. Učenici su sami dali izraditi mnoštvo kostima kojima su dočarali ugođaj samog događaja.

S obzirom da je cilj čitave prezentacije bio na malo neobičan, ali nedvojbeno zanimljiv način podučiti one koji tek po imenu znaju za Cezara, kao i to kako je živio, a prije svega kako i zašto je umro, mogli bismo reći da je cilj postignut. Naime članovi antičke grupe uložili su izuzetan trud za proučavanje i pripremu čitavog prizora uživajući u istraživačkom i izvođačkom dijelu programa. Ulogama su se potpuno predali, a svima su ostavili u nasljeđe oslikane zidove škole da bi nas podsjećali na 15. ožujka, dan kada smo se prisjetili smrti jednog od najvećih državnika starog Rima.